

Особливості впливу занять спортом на особистість студентів

Василь Сутула¹

В'ячеслав Шутєєв¹

Лариса Луценко²

Андрій Колісниченко³

Валентина Ісправнікова³

Альфія Дейнеко¹

Інна Бодренкова²

¹Харківська державна академія фізичної культури, Харків, Україна

²Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Харків, Україна

³Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Харків, Україна

Мета: визначення особливостей впливу занять спортом на особистість спортсменів.

Матеріал і методи: для вирішення поставлених завдань були проведені спеціальні опитування студентів та викладачів ХДАФК, а також студентів, які тренуються в спортивному клубі «Політехнік», та студентів, що займаються в спортивних секціях НЮУ.

Результати: результати вивчення впливу занять спортом на особистість студентів свідчать про те, що найбільш важливими якостями особистості, на які впливають заняття спортом, є формування у спортсменів «впевненості», «емоційної стабільності» «орієнтації на досягнення». На думку більшості опитаних спортсменів і фахівців, авторитет тренера не являється значущим чинником, який впливає на особистість спортсменів.

Висновки: у результаті проведених досліджень установлено, що заняття спортом у найбільшій мірі впливають на формування у спортсменів впевненості, емоційної стабільності та орієнтації на досягнення. Результати дослідження свідчать також про те, що на особистість спортсмена у найбільшій мірі впливають конкурентні взаємовідносини, які складаються у процесі змагальної діяльності. Результати дослідження також вказують на тривожну тенденцію, яка проявляється у тому, що більшість спортсменів завершення своєї спортивної кар'єри пов'язують з травмами.

Ключові слова: особистість, студентський спорт, спортивна діяльність, потреби, спортивна спеціалізація.

Вступ

Інтеграційні процеси, які розгортаються у всьому світі, охоплюючи усі аспекти людського буття торкаються і сфери масового студентського спорту як системи організації та проведення спортивних заходів (змагань, розваг, ігор тощо) з масових видів рухової активності [3]. На даний час у розвитку масового студентського спорту вирізняються два стратегічно відмінні напрями. Один, започаткований ще на теренах Радянського Союзу і який усе ще реалізується в сучасній Україні, передбачає для студентів обов'язкові заняття фізичними вправами в межах навчальної дисципліни «Фізичне виховання», а також заняття спортом за власним вибором на дозвіллі [2; 4]. Цей напрям, відображаючи державну політику у сфері фізичного виховання студентської молоді, за своєю суттю передбачає відносно централізоване управління процесами, які розгортаються в даній сфері. Так, практична організація фізичного виховання та масового спорту у вищих навчальних закладах регламентується відповідним Положенням [3]. Дане положення надає вищим навчальним закладам широкі можливості щодо форм організації фізичного виховання студентської молоді. Однак практика показує, що найбільш поширеною є спортивно орієнтована форма організації студентських занять з фізичного виховання [5; 6]. Це перший і найбільш масовий рівень залучення студентів до спортивної діяльності, а відповідно це перша організаційна форма масового впливу на особистість студента.

Другий напрям в історичному розвитку студентсько-

го спорту, який є наслідком еволюції євро-американської цивілізації, передбачає створення для студентів умов і можливостей для вільного вибору ними видів рухової активності, як одну з форм їх дозвіллевої діяльності (заняття спортом або заняття фізичними вправами на дозвіллі). Такий підхід передбачає формування у студентів відповідних потреб, що вирішується за рахунок двох взаємозалежних складових: формування відповідної суспільної думки, а через неї вплив на формування у студентів відповідних потреб, тобто певного рівня їх особистісної фізичної культури (якщо використовувати термінологію, прийняту у вітчизняному науковому середовищі), та створення умов для практичної реалізації таких потреб. До прикладу, в США формування відповідного соціального середовища, в якому пріоритетним являється здоровий фізично активний спосіб життя, почалося ще в 60-х роках минулого сторіччя, коли при президенті Д. Ейзенхауєрі була створена Рада у справах спорту і фізичного фітнесу, яка координувала на державному рівні діяльність у цій сфері. Це вплинуло на формування в університетах потреби в створенні спеціальних спортивно-рекреаційних центрів. Аналіз інформації, розміщеної у повідомленні про 25 найкращих таких центрів, показує, що, до прикладу, в університеті штату Техас функціонують сім баскетбольних і гандбольних площадок, повнорозмірний олімпійський басейн, майданчики для стрільби з лука, танцювальні класи та багато іншого, а університет в Цинциннаті має три басейни, декілька тренажерних залів, скалодром, футбольний та баскетбольні стадіони [9]. Незважаючи на здавалось би ефективне функціонування в закордонних

університетах системи залучення студентів до занять фізичними вправами, а також наявність відповідної спортивної бази для реалізації їх потреб у руховій активності, однак, як свідчать результати спеціальних досліджень, близько 50% сучасних молодих американців все ж таки не отримують необхідного обсягу рухової активності [10]. Ряд зарубіжних фахівців констатують, що однією з найбільш поширених перешкод для фізично активного відпочинку студентів є відсутність у них вільного часу. На їх думку, система навчання у вищих навчальних закладах повинна бути змінена в напрямку створення умов, які б сприяли раціональному і здоровому способу життя студентів у вільний час [7; 8].

Проведений аналіз свідчить про суттєві відмінності процесу впливу спорту на особистість студента, який розгортається у вітчизняній і зарубіжній спортивній практиці [1]. У вітчизняній практиці такий вплив реалізується переважно через спортизовані заняття в межах навчального процесу і в меншій мірі в спортивних секціях. У закордонній же практиці він реалізується через спортивні клуби, які представляють собою особливу форму самоорганізації діяльності студентів з реалізації спільних інтересів у сфері спорту. Відмічене протиріччя актуалізує необхідність вивчення проблеми впливу занять спортом на особистість студентів.

Зв'язок дослідження з науковими програмами, планами, темами. Дослідження виконано у рамках реалізації наукового проекту МОН України «Теоретико-методичні засади формування культури фізичного здоров'я у студентської молоді» (номер державної реєстрації: 0115U006767).

Мета дослідження: виділити особливості впливу занять спортом на особистість спортсменів.

Завдання дослідження:

1. Виділити якості особистості, на які у найбільшій мірі впливають заняття різними видами спорту.
2. З'ясувати основні фактори, які впливають на особистість студентів, що займаються спортом.

Матеріал і методи дослідження

Для вирішення поставлених завдань були проведені спеціальні опитування студентів (n=137) та викладачів (n=48) Харківської державної академії фізичної культури (ХДАФК), а також студентів, які тренуються в спортивному клубі «Політехнік» (НТУ) (n=67), та студентів, що займаються в спортивних секціях Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого (НЮУ) (n=58). У процесі дослідження використовувалась анкета закритого типу.

Результати дослідження та їх обговорення

Результати вивчення проблеми впливу занять спортом на особистість студентів, які навчаються в ХДАФК, НТУ, НЮА, представлені в таблицях 1 та 2. Вони свідчать про те, що найбільш важливою якістю особистості, на яку впливають заняття спортом, на думку більшості респондентів є формування у спортсменів «впевненості», який віддали перевагу 57,0% спортсменів студентів ХДАФК (табл. 1, питання 1), тоді як серед студентів НТУ таких 50,0%, а в НЮУ – 49,8% (табл. 2, питання 1). Як свідчать результати досліджень, проведені в середовищі студентів ХДАФК, серед спортивних спеціалізацій ця якість най-

більш значуща для спортсменів, які займаються боротьбою (75%), а найменш важлива вона для гімнастів (40%). Суттєво менш виразною якістю особистості спортсмена, яка формується під впливом тренувальної та змагальної діяльності, є «емоційна стабільність», на що звернули увагу 20,5% студентів ХДАФК. Значно вищі ці оцінки у студентів-спортсменів НТУ та НЮУ, відповідно 45,0% та 30,6%. 19,3% студентів ХДАФК відмітили важливість такої якості особистості, як «орієнтація на досягнення» (серед студентів НТУ таких 10,0%, а в середовищі студентів НЮУ – 16,4%). Як показали результати дослідження фізкультурно-спортивна діяльність, що реалізується у ВНЗ України, практично не впливає на такі якості особистості спортсменів, як «агресивність» та «незалежність».

Результати дослідження свідчать також про те, що на особистість спортсмена у найбільшій мірі впливають конкурентні взаємовідносини, які складаються у процесі змагальної діяльності (табл. 1, питання 2). По цьому фактору спостерігається досить консолідована позиція практично усіх спортсменів, які приймали участь в дослідженні. З усієї вибірки студентів-спортсменів ХДАФК на цей фактор звернули увагу 93,0% респондентів. Серед студентів спортсменів НТУ таких 90,0%, а серед студентів НЮУ – 98,3% (табл. 2, питання 2). Аналіз матеріалів, які відображають точку зору студентів щодо впливу занять спортом на якості особистості показав, що на думку 39,0% опитаних спортсменів на особистість спортсмена найбільше впливають спортивні успіхи (табл. 1, питання 3), що підтверджується даними, отриманими в НТУ (30,0%) та НЮУ (33,0%) (табл. 2, питання 3). Результати дослідження, проведені на базі ХДАФК (табл. 1), свідчать про те, що серед представників різних видів спорту у цьому питанні є певні розбіжності. Так, лише 16,6% спортсменів, які займаються футболом, виділили цей фактор, як значимий, у той час як серед боксерів йому віддали перевагу 66,6% респондентів. В аналогічному опитуванні, проведеному серед тренерів та викладачів спеціалізованих кафедр ХДАФК, фактору «спортивні успіхи», як найбільш рейтинговому, також віддали перевагу 44,0% респондентів.

Другу за значимістю групу факторів, які впливають на особистість спортсменів, складають, на думку студентів ХДАФК, «правильно організовані тренувальний процес» – йому віддали перевагу в середньому по вибірці 16,5% респондентів (серед тренерів та викладачів ХДАФК даному фактору віддали перевагу також 16,0% респондентів). Значно вищу оцінку цьому чиннику дали студенти НТУ (30,0%) та НЮУ (27,5%). 15,6% студентів ХДАФК виділили, як важливий, також фактор «відчуття своєї значимості». Серед студентів НТУ таких 15,0%, а серед студентів НЮУ – 7,2%. Відмічений чинник найбільш значущий для футболістів, відповідно 20,8%, а також для волейболістів, відповідно 33,3% та 20,0%.

Звертає на себе увагу той факт, що в узагальненому рейтингу факторів, які відмітили спортсмени, «авторитет тренера» займає лише четверту позицію, йому віддали перевагу 10,6% респондентів ХДАФК, 10,0% – НПУ і 14,8% – НЮУ. З цим судженням практично співпала оцінка, зроблена тренерами та викладачами спеціалізованих кафедр ХДАФК (12,0%). На думку спортсменів, фактор «авторитет тренера» за своєю значимістю прирівнюється до «взаємовідносин між спортсменами» (9,9%) та «участь у змаганнях» (8,1%). Звертає на себе увагу той факт, що для 37,5% спортсменів ХДАФК, які займаються різними видами боротьби, найбільш важливим є чинник «взаємо-

Таблиця 1
Особливості впливу занять різними видами спорту на особистість спортсменів (судження студентів ХДАФК, n=137), %

№ з/р	Варіанти відповідей	Види спорту							Узагальнені результати
		Л/атлетика	Футбол	Боротьба	В/атлетика	Бокс	Гімнастика	Волейбол	
1	На які якості особистості спортсмена у найбільшій мірі впливають заняття спортом?								
	Впевненість	66,6	45,8	75,0	56,2	55,5	40,0	60,0	57,0
	Емоційна стабільність	-	12,4	-	25,0	33,3	40,0	33,3	20,5
	Орієнтація на досягнення	33,3	33,3	25,0	12,5	11,1	13,3	6,6	19,3
	Агресивність	-	4,1	-	6,2	-	6,6	-	2,4
	Незалежність	-	4,1	-	-	-	-	-	0,6
2	Чи впливають на формування особистості спортсмена конкурентні взаємовідносини, які складаються у процесі змагальної діяльності?								
	Так	100	95,9	75,0	93,7	100	100	86,6	93,0
3	На Ваш погляд, на особистість спортсмена у найбільшій мірі впливають:								
	Спортивні успіхи	50,0	16,6	37,5	62,5	66,6	20,0	20,0	39,0
	Оптимальний тренувальний процес	24,9	33,3	-	6,2	-	18,3	33,3	16,5
	Відчуття своєї значущості	8,3	20,8	12,5	-	33,3	14,3	20,0	15,6
	Авторитет тренера	16,6	12,4	12,5	12,5	-	20,3	-	10,6
	Взаємовідносини між спортсменами	-	12,5	37,5	6,2	-	-	13,1	9,9
	Участь у змаганнях	-	4,1	-	12,5	-	26,8	13,3	8,1
4	Що може вплинути на Ваше рішення завершити спортивну кар'єру?								
	Травми	66,6	75,0	37,5	68,7	54,4	33,3	73,3	58,4
	Усвідомлення неможливості росту спортивних результатів	10,0	8,3	12,5	12,2	22,2	26,6	6,6	14,0
	Розчарування у спорті	6,6	-	12,5	6,2	12,1	20,0	6,6	9,1
	Займає багато часу	16,6	-	-	-	11,1	13,3	6,6	6,8
	Ваш варіант	-	16,6	37,5	12,5	-	6,6	6,6	11,4

Таблиця 2

Судження студентів, які тренуються в спортивному клубі «Політехнік», та студентів, що займаються в спортивних секціях НЮУ, щодо впливу спорту на особистість спортсмена, %

№ з/р	Варіанти відповідей	ВНЗ	
		НТУ (n=67)	НЮУ (n=58)
На які якості особистості спортсмена у найбільшій мірі впливають заняття спортом?			
1	Впевненість	50,0	49,8
	Емоційна стабільність	45,0	30,6
	Орієнтація на досягнення	15,0	16,4
	Агресивність	–	–
	Незалежність	–	3,1
Чи впливають на формування особистості спортсмена конкурентні взаємовідносини, які складаються у процесі змагальної діяльності?			
2	Так	90,0	98,3
На Ваш погляд, на особистість спортсмена у найбільшій мірі впливають:			
3	Спортивні успіхи	30,0	33,0
	Оптимальний тренувальний процес	30,0	27,0
	Відчуття своєї значущості	15,0	7,2
	Авторитет тренера	10,0	14,8
	Взаємовідносини між спортсменами	–	11,8
	Участь у змаганнях	15,0	6,2
Що може вплинути на Ваше рішення завершити спортивну кар'єру?			
4	Травми	65,0	43,2
	Усвідомлення неможливості росту спортивних результатів	15,0	16,4
	Розчарування у спорті	5,0	10,6
	Займає багато часу	–	17,5
	Ваш варіант	15,0	12,3

відносин між спортсменами», а для 26,8% гімнастів даного вишу – «участь у змаганнях».

Результати дослідження вказують на тривожну тенденцію, яка проявляється у тому, що більшість спортсменів ХДАФК (58,7%) завершення своєї спортивної кар'єри пов'язують з травмами (табл. 1. питання 4). Аналогічна тенденція простежується і у відповідях студентів-спортсменів НТУ (65,0%) та НЮУ (43,2%) (табл. 2, питання 4). Звертає на себе увагу також той факт, що в аналогічному опитуванні, проведеному серед тренерів та викладачів спеціалізованих кафедр ХДАФК, фактор «спортивні травми» відмітили 44,0% респондентів. Цей фактор найбільш значущим є для спортсменів ХДАФК які займаються ігровими видами спорту (футбол – 75,0%; волейбол, баскетбол – 73,3%). У рейтингу факторів, які змушують спортсменів залишати активні заняття спортом, друге місце займає «усвідомлення неможливості росту спортивних результатів» (14,0%), НТУ – 15,0%, а НЮУ – 16,4%. Проведений аналіз результатів опитування спортсменів ХДАФК різних спеціалізацій свідчить про те, що цей чинник найбільш важливий для боксерів (22,2%) та гімнастів (26,6%). Для гімнастів важливим фактором є також «розчарування у спорті», якому віддали перевагу 20,0% спортсменів. Значні затрати часу на тренувальну і змагальну діяльність практично не впливають на рішення спортсменів про завершення своєї спортивної кар'єри.

Висновки

Проведений аналіз впливу занять різними видами спорту на особистість спортсменів показав наступне.

1. Найбільш високі оцінки отримали такі якості осо-

бистості студентів, які формуються в результаті спортивної діяльності:

а) «впевненість» (ХДАФК – 57,0%, НТУ – 50,0%, НЮУ – 49,8%);

б) «емоційна стабільність» (ХДАФК – 20,5%, НТУ – 45,0%, НЮУ – 30,6%);

в) «орієнтація на досягнення» (ХДАФК – 19,3%, НТУ – 15,0%, НЮУ – 16,4%).

2. Результати дослідження свідчать також про те, що на особистість спортсмена у найбільшій мірі впливають конкурентні взаємовідносини, які складаються у процесі змагальної діяльності.

3. Проведений аналіз показав, що на якості особистості, на думку 39,0% опитаних спортсменів, найбільше впливають спортивні успіхи, що підтвердили 44,0% тренерів та викладачів спеціалізованих кафедр ХДАФК.

4. Результати дослідження показали, що в середньому по вибірці студентів ХДАФК 16,5% респондентів (серед тренерів та викладачів ХДАФК цьому фактору віддали перевагу 16,0% респондентів) виділили як значимий фактор «правильно організований тренувальний процес». Значно вищу оцінку цьому чиннику дали студенти НТУ (30,0%) та НЮУ (27,5%).

5. В узагальненому рейтингу факторів, які відмітили спортсмени, «авторитет тренера» займає лише четверту позицію, йому віддали перевагу 10,6% респондентів ХДАФК та 10,0% НТУ і 14,8% НЮУ. З цієї оцінкою практично співпала оцінка зроблена тренерами та викладачами спеціалізованих кафедр ХДАФК

6. Результати дослідження також вказують на тривожну тенденцію, яка проявляється у тому, що більшість спортсменів ХДАФК (58,7%) завершення своєї спортив-

ної кар'єри пов'язують з травмами. Аналогічна тенденція простежується і у відповідях спортсменів НТУ (65,0%) та НЮУ (43,2%), а також 44,0% тренерів та викладачів спеціалізованих кафедр ХДАФК.

Перспективи подальших розвідок. У подальшому планується розробка педагогічної технології формування особистісної фізичної культури у студентської молоді заходами масового спорту.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що немає конфлікту інтересів, який може сприйматися таким, що може завдати шкоди неупередженості статті.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організації.

Список використаної літератури

1. Друзь В. А. Вплив спорту на особистість / В. А. Друзь, В. В. Шутеев // XVI Міжнародна науково-практична конференція «Фізична культура, спорт і здоров'я: стан і перспективи в умовах сучасного українського державотворення в контексті 25-річчя Незалежності України», 8–9 грудня 2016 р., м. Харків. – С. 23–24.
2. Кашуба В. А. Современные подходы к здоровьесбережению студентов в процессе физического воспитания / В. А. Кашуба, С. М. Футорный, А. В. Андреева // Физическое воспитание студентов, 2012. – № 5. – С. 50–58.
3. Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту у вищих навчальних закладах. Наказ МОН України №4 від 11.01.2006 р. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10 березня 2006 р. за N 249/12123.
4. Сутула В. О. Щодо сучасних інновацій в системі фізичного виховання студентської молоді / В. О. Сутула, Л. С. Луценко, О. І. Булгаков, А. Х. Дейнеко, А. В. Сутула, В. В. Шутеев // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2016. – № 1(51). – С. 99–106.
5. Сутула В. О. Перспективи спортизації системи фізичного виховання студентської молоді / В. О. Сутула, В. В. Шутеев, О. І. Булгаков, Л. С. Луценко // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2014. – № 4(42). – С. 65–68.
6. Сутула В. О. Шляхи оптимізації фізичної активності студентської молоді / В. О. Сутула, Л. С. Луценко, П. М. Кизім, В. В. Шутеев, Ю. О. Фішев // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2014. – № 6(44). – С. 106–111.
7. Radiuk-Strzeżek Joanna, Dąbrowski, Andrzej. Physical Recreation of Students of Selected Warsaw Non-Public Higher Education Institutions – Preferences and Motivations / Physical Culture and Sport. Studies and Research. 2010. – № 48(48). – P. 99–109.
8. Salita-Lisowska, J. Poles' Participation in Sport for All-Motivations and Barriers. In J. Kosiewicz (Ed.) Movement recreation for all. Legionowo, Warszawa: BK Wydawnictwo i Księgarnia. 2006. – P. 139–153.

Стаття надійшла до редакції: 05.01.2017 р.
Опубліковано: 28.02.2017 р.

Анотация. В. Сутула, В. Шутеев, Л. Луценко, А. Колісниченко, В. Ісправникова, А. Дейнеко, И. Бодренкова. **Особенности влияния занятий спортом на личность студентов.** Цель: определение особенностей влияния занятий спортом на личность спортсменов. **Материал и методы:** для решения поставленных задач были проведены специальные опросы студентов и преподавателей ХДАФК, а также студентов, которые тренируются в спортивном клубе «Политехник», и студентов, занимающихся в спортивных секциях НЮУ. **Результаты:** наиболее важными качествами личности, на которые влияют занятия спортом, являются: формирование у спортсменов «уверенности», «эмоциональной стабильности» «ориентации на достижение». По мнению большинства опрошенных спортсменов и специалистов, авторитет тренера не является значимым фактором, который влияет на личность спортсменов. **Выводы:** в результате проведенных исследований установлено, что занятия спортом в наибольшей степени влияют на формирование у спортсменов уверенности, эмоциональной стабильности и ориентации на достижение. Результаты исследования свидетельствуют также о том, что на личность спортсмена в наибольшей степени влияют конкурентные взаимоотношения, которые складываются в процессе соревновательной деятельности. Результаты исследования также указывают на тревожную тенденцию, которая проявляется в том, что большинство спортсменов завершение своей спортивной карьеры связывают с травмами.

Ключевые слова: личность, студенческий спорт, спортивная деятельность, потребности, спортивная специализация.

Abstract. V. Sutula, V. Shuteyev, L. Lutsenko, A. Kolisnichenko, V. Ispravnikova, A. Deyneko & I. Bodrenkova. **Features of influence of sports activities on the identity of students.** Purpose: the definition of features of influence of sports activities on the identity of sportsmen. **Material & Methods:** the special surveys of students and teachers of KhSAPC, and also students, who train in sports club "Politekhnik", and the students who are engaged in sports sections NLA were conducted for the solution of purposes. **Results:** the most important qualities of the personality which sports activities influence are: formation of "confidence", "emotional stability", and "orientation to achievement" at sportsmen. According to most of the interviewed sportsmen and experts, the authority of the coach is not significant factor which influences the identity of sportsmen. **Conclusions:** it is established as a result of the conducted researches that sports activities most of all influence the formation of confidence, emotional stability and orientation to achievement at sportsmen. Results of the research demonstrate also that the identity of the sportsman is most influenced by the competitive relationship which develops in the course of competitive activity. Results of the research also indicate disturbing tendency which is shown that most of sportsmen connect the end of their sports career with injuries.

Keywords: personality, student's sport, sports activity, requirements, sports specialization.

References

1. Druz, V. A. & Shuteyev, V. V. (2016), "The influence of sport on personality", XVI Mizhnarodna naukovopraktichna konferentsiya «Fizichna kultura, sport i zdorov'ya: stan i perspektivi v umovakh suchasnogo ukrainskogo derzhavotvorennia v konteksti 25-richchya Nezalezhnosti Ukraini», 8–9 grudnya 2016 r. [XVI International scientific-practical conference "Physical education, sport and health: state and prospects in the modern Ukrainian state in the context of the 25th anniversary of Independence of Ukraine" 8–9 December 2016], Kharkiv, pp. 23–24. (in Ukr.)
2. Kashuba, V. A., Futorny, S. M. & Andreeva, A. V. (2012), "Modern approaches to zdorovesberezeniya students in physical education", Fizichskoe vospitanie studentov, No 5, pp. 50–58. (in Russ.)
3. Polozhennya pro organizatsiyu fizichnogo vikhovannya i masovogo sportu u vishchikh navchalnikh zakladakh. Nakaz MON Ukraini No 4 vid 11.01.2006 r. Zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini 10 bereznya 2006 r. za N 249/12123 [Regulations on the organization of mass physical education and sport in higher educational institutions. Order of MES of Ukraine of 11.01.2006 № 4 p. Registered with the Ministry of Justice of Ukraine on 10 March 2006 by N 249/12123]. (in Ukr.)

4. Sutula, V. O., Lutsenko, L. S., Bulgakov, O. I., Deyneko, A. Kh., Sutula, A. V. & Shuteev, V. V. (2016), "As for modern innovations in physical education of students", *Slobozans'kij naukovо-sportivnij visnik*, No 1(51), pp. 99–106. (in Ukr.)
5. Sutula, V. O., Shuteev, V. V., Bulgakov, O. I. & Lutsenko, L. S. (2014), "Prospects sportyatsiyni system of physical education of students", *Slobozans'kij naukovо-sportivnij visnik*, No 4(42), pp. 65–68. (in Ukr.)
6. Sutula, V. O., Lutsenko, L. S., Kizim, P. M., Shuteev, V. V. & Fishev, Yu. O. (2014), "Ways to optimize physical activity of students", *Slobozans'kij naukovо-sportivnij visnik*, No 6(44), pp. 106–111. (in Ukr.)
7. Radiuk-Strzeżek, J. & Dąbrowski, A. (2010), Physical Recreation of Students of Selected Warsaw Non-Public Higher Education Institutions – Preferences and Motivations, *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, No 48(48), R. 99–109.
8. Salita-Lisowska, J. (2006). Poles' Participation in Sport for All-Motivations and Barriers. In J. Kosiewicz (Ed.) *Movement recreation for all*. BK Wydawnictwo i Księgarnia, Legionowo, Warszawa, pp. 139–153.

Received: 05.01.2017.

Published: 28.02.2017.

Відомості про авторів / Information about the Authors

Сутула Василь Опанасович: д. пед. н., професор; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська, 99, м. Харків, 61058, Україна.

Сутула Василий Афанасьевич: д. пед. н., професор; Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Клочковская, 99, г. Харьков, Украина.

Sutula Vasilij: Doctor of Science (Pedagogic), Professor; Kharkov State Academy of Physical Culture: Klochkovskaya 99, Kharkov, 61058, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0001-6459-8564

E-mail: vsutula@rambler.ru

Шутеев В'ячеслав Вадимович: Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська, 99, м. Харків, 61058, Україна.

Шутеев Вячеслав Вадимович: Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Клочковская, 99, г. Харьков, Украина.

Vjacheslav Shuteev: Kharkov State Academy of Physical Culture: Klochkovskaya 99, Kharkov, 61058, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0001-6459-8564

E-mail: shutey1971@mail.ru

Луценко Лариса Сергіївна: к. фіз. вих., доцент; Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого: вул. Пушкінська 77, м. Харків, 61000, Україна.

Луценко Лариса Сергеевна: к. физ. восп., доцент; Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого: ул. Пушкинская 77, Харьков, 61000, Украина.

Larisa Lutsenko: PhD (Physical Education and Sport), Associat Professor; Law University named after Yaroslav the Wise: Pushkinskaya Str. 77, Kharkov, 61000, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0001-6459-8564

E-mail: L.S.lutsenko@mail.ru

Колісниченко Андрій Олександрович: Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»: вул. Кірпишева, Харків 610022, Україна.

Колисниченко Андрей Александрович: Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт»: ул. Кирпичева, Харьков 610022, Украина.

Andriy Kolisnichenko: National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute»: street. Kirpicheva, Kharkiv 610022, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0003-4141-4253

E-mail: a_kolesnichenko@ukr.net

Ісправнікова Валентина Миколаївна: Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»: вул. Кірпишева, Харків 610022, Україна.

Исправникова Валентина Николаевна: Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт»: ул. Кирпичева, Харьков 610022, Украина.

Valentina Ispravnikova: National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute»: street. Kirpicheva, Kharkiv 610022, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0002-8211-2465

E-mail: Vika_ty@bk.ru

Дейнеко Альфія Хамзіївна: к. фіз. вих.; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська, 99, м. Харків, 61058, Україна.

Дейнеко Альфия Хамзиевна: к. физ. восп.; Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Клочковская, 99, г. Харьков, Украина.

Alfiya Deyneko: PhD (Physical Education and Sport); Kharkiv State Academy of Physical Culture: Klochkivska str. 99, Kharkiv, 61058, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0001-7990-7999

E-mail: ulija_d@mail.ru

Бодренкова Інна Олексіївна: к. фіз. вих., доцент; Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого: вул. Пушкінська 77, Харків, 61000, Україна.

Бодренкова Инна Алексеевна: к. физ. восп., доцент; Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого: ул. Пушкинская 77, Харьков, 61000, Украина.

Inna Bodrenkova: PhD (Physical Education and Sport), Associat Professor; Law University named after Yaroslav the Wise: Pushkinskaya Str. 77, Kharkov, 61000, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0001-8807-6808

E-mail: Innasport2009@rambler.ru

Бібліографічний опис статті (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006):

Особливості впливу занять спортом на особистість студентів / [В. Сутула, В. Шутеев, Л. Луценко, А. Колісниченко, В. Ісправнікова, А. Дейнеко, І. Бодренкова] // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2017. – № 1(57). – С. 100–105. – doi: 10.15391/sns.v.2017-1.017